

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓԲՅ.

10 ՓԲՅ.

ՔԱՂԱՔԱՆՆՆԱԿԱՆ

ԱՐԳԱՅԻՆ ԵՐ

ՍԵՐԵՍԻՆԱԿԱՆ

Գ. ՏԱՐԻ 1290 ՐԷԳԻԼ ԱՆԸՐ 16

ՉՈՐԵՔԵԱՐԹԻ 30 ՄԱՅԻՍ 1873

Ն. Տ. ՅՈՒՆԻՍ 11 ԹԻՒ 952

Ա. Զ. Գ. Ա. ՅԻՆ

ԵԿԵՂԵՑԵԱՅ ԲԱՐՍԵՂԱՐԳՈՒԹԻՒՆ

Մէկ քանի նամակներ եկան մեզ Մանգուժի հրատարակած Բիւլետենէն իսկապէս վերնագրով որո՞ւմ յօդուածոց դէմ. կան նամակներ որոց մէջ ճշմարտութիւններ կան. կան նամակներ ալ որոց մէջ թիւր պաշարներ սարգած են. կան նամակներ ալ որք բարբառներ նախապաշարման արդիւնք են:

Ուստի բարբառ մէկանց հրատարակութիւնը մէկգի թողովք մեր կարծիքն ըսենք եւ ուղղութիւն մը տանք յուզեալ մտքերու:

Մահմանադրութեան 28րդ յօդուածը կը ըսէ.

«Կրօնական ժողովոյ պարտաւորութիւնն է եկեղեցեաց եւ եկեղեցականաց բարեկարգութեանը հսկել»:

Սակայն ըսենք կը ըսէ.

«Աղղին պարտականութիւնն է Հայաստանեայց եկեղեցոյ դաւանութիւնն ու աւանդութիւնք անարատ պահել»:

Դարձեալ Մահմանադրութեան 28րդ յօդուածը կը ըսէ.

«Կրօնական ժողովոյ պարտաւորութիւնն է Հայաստանեայց եկեղեցոյ դաւանութիւնն ու աւանդութիւնք անարատ պահել»:

Ուստի ըսենք կը ըսէ.

«Այսպէս է նաեւ աւանդութիւնք. ո՞վ է այն որ իւր քով ի պահ դրուած աւանդը եղծէ ու կարենայ արդարանալ. եթէ իրական աւանդն այսպէս հապ որբացործեալ աւանդն ինչպէս է»:

Ով որ նշանախեց մը կուեղցնէ կամ կը պակսեցնէ այն Առաքելոց նշովից տակ է:

Եթէ թիւր քաղաքական համոզման ազատութիւնը կրօնական համոզման ազատութեանը չափ իր յարգէ ու կը պաշտէ մեր որով իրաւամբ կրօնական համոզմամբ անարատ ու անխախտ պահել ու խառնած հասարակաց դաւանութիւնք եւ նախնեացմէ մեզ հասած աւանդութիւնքը կրնանք եղծել:

Չենք ըսել ուղեր թէ Մանգուժի մեր եկեղեցոյն դաւանութեանցը ու աւանդութեանցը եղծումը կը պահանջէ. ո՞չ, վասն զի եթէ այդ պահանջումն ըրած ըլլար հարկաւ կրօնական ժողովն իւր սրբազան պարտաւորութեամբ ապաւինէ կիջել ու հասարակաց գաղափարին խանդարման առաջը կանուր:

Այլ ըսել կուզենք թէ եկեղեցական բարեկարգութիւնը բաւելով պէտքէ հասկնալ մասնաւորաց եղծմանց ուղղութեան բերուիլը:

Եկեղեցին քաղցրաճայնութիւնն է մաքրութիւն կը պահանջէ. սակայն զը ունեւորական ճայնքն արգիլող կը պակսի մաքրութեան ու չը գնող պաշտօնէից պատժապարտութիւն կը պակսի:

Աստիք պահանջելը եկեղեցոյ պահանջումները կրկնել եւ զանազան պաշտօնէից պարտաւորութիւնը յիշեցնել է:

Սակայն պահանջել որ եկեղեցիներն իրեն խանութ կամ զբոսատեղի ինչպէս աստիք իրենց յաճախորդաց հաճելի երևանալը կը շարժին մինչեւ որ ոկղբմամբ կը շարժին նաեւ եկեղեցիներն այդ չընդունուիլը բնաւ:

Կըսուի թէ եկեղեցի դիմողներն որ ըստ օրէ պակսելու վրայ են. ստոյգ է այս. բայց միթէ ասոր դարման կը պակսի:

Թող գործադրեն Մահմանադրութեան 28րդ յօդուածը որ կը ըսէ.

«Կրօնական ժողովոյ պարտաւորութիւնն է աղղին մէջ կրօնական զգացումը դարդացնել»:

Այն ատեն եկեղեցիէն ժողովուրդը չը պակսիր:

Արեւմուտքէն եկած անկրօնութեան հեղեղին դէմ մեր եկեղեցականներուն անտարբեր լինելը միթէ աղղին մէջ կրօնական զգացումը դարդացնելը ըսել է:

Երբ Արեւմուտքի մէջ ընթանալով գործը կը հրատարակէ ատոր դէմ հողաբաւոր գործեր դուրս կուգան եւ այնպիսի ձե-

ւով գրուած գործերն որք անկրօնաւոր պղծութիւն միտքերը կը բուծեն:

Ուր է մեր մէջ այդ մասին քարոզ մը կամ նոր աշխատութիւն մը:

Այս մասին շատ ցաւալի է վիճակնիս. հետեւաբար ոչ միայն կրօնական զգացումը դարդացման տրամադրութեան մէջ չէ, այլ օրըստ օրէ մտերեւ վրայ է. եւ արտի մարի եթէ կրօնական ժողովն կամ եկեղեցական դասը իր քունէն ու շարերելով դինքը եւ զԱզգը պաշարող բարոյական թշնամեաց դէմ բարոյապէս դինքը չըլլայ:

Սակայն ինչ է ընելիքը դաւանութեանց եւ աւանդութեանց պակսի, ոչ երբէք. այլ դաւանութեանց ու աւանդութեանց շախիղջ մանկ ու մրտաքննել նաեւ անոնք որք այդ շաղէն չեղած են:

Ահա այսպէս կը հասկնանք մեր մեր Մահմանադրութեան մասին. այն է. անխախտ ու անարատ պահել Հայաստանեայց եկեղեցոյ դաւանութիւնքն ու աւանդութիւնքը:

Այս տարուան հրատարակուած տէրութեան օրինագրքին (Տէսթուր) մէջ տմենայն ուրախութեամբ տպի ա տեսանք ի շարս տիրող օրինաց մեր ազգային Մահմանադրութիւնը. հակառակ մեզնէ ոմանց այն նուաստ ջանիքը որոնք մեր աղղային Մահմանադրութիւնը տիրող օրինաց կարգը չը դասել կուզեն իրենք իրենց քմաց համաձայն աղղին վրայ տիրելու համար:

ՊԵՏՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Առ Պատուարժան Թաղեցիա Խսկիւտար Սէլամիէի

Յ. Արշակ Թաղ. Խորհուրդ. Ս. Խաչի ստորագրութեամբ պաշտօնական կերպարանքի մը տակ աղղ մը հրատարակուած է Օրագրոյ 949 թուոյն մէջ:

Սոյն աղղը որքան ճշմարտութեան հետի այնքան Խորհուրդոյս դէմ զըրպարութիւն մը ըլլալով պարտաւորուած է Խորհուրդս հերքել եւ մերժել զայն բոլորովին. եւ զգուշացնել միանշանայն թաղիա արղոյ հասարակութիւնը որ չը գայթակղի Յ. Արշակ ստորագրութեամբ հրատարակեալ աղղէն: Հետեւաբար Խորհուրդս ի պաշ-

ածնէ կը յայտարարէ, նախ՝ թէ Արշակ էֆէնտի՝ թաղիս մէջ որ և է Աղգային պաշտօն մը չունի, որուն հակառակը հնարեր է ցոյց տուլ իր ազդին տակ դրած ստորագրութեամբը(1) :

Բ. Ապրիլ 24 թուականաւ Աղգալարչութեան խորհրդոյ մատուցած գրութեան մասին ինչ որ բաժնէ Արշակ էֆէնտի իր ազդին մէջ, հիմնովին սուտ է :

Գ. Երբ կըսէ Արշակ էֆէնտի թէ ամեն իւրեքական և բարոյական անհուն փնտրանքը առժամանակեայ խորհրդոյ հաստատութիւնը հոտոյց Թէրաթիքի չարաչար կը գրաւարտէ և բոլորովին սրխալ կը խօսի, վասն զի այն փնտրանքը նոյն իսկ Արշակ էֆէնտիի ատենապետութեանը տակ գտնուող նախորդ խորհրդոյ պաշտօնավարութեան գառնարդիւնքն են, զոր թաղիս պատուարժան ժողովուրդը դժբաղդարար տուածն է և կամայ ակամայ պիտի տուծէ :

1873 մայիս 28

(Կնիք)

Թաղ. խորհրդոյ

ՔԱՂԱՔԱՍԱՆ

Պարսից Ծահը. որ ինչպէս յայտնի է իւր Հարէմէն հետը երեք կին առած Աժմէրխանէն դէպ ի Ռուսիա ուղևորած էր, այս անգամ հետաքրքրական ու զարմանալի որոշում մ'ըրեր է այդ երեք կանայքը նորէն դէպ ի Պարսկաստան դարձնելու, զոր Մօսկուայէն նօր լրագրին ուղղուած նամակ մը հետեւեալ կերպիւ կը պատմէ :

Ծահը Ստեփան Բաբայանի տնայէս կը պահանջեն որ իւր երեք կիներն ալ իւր նստած պալատին մէջ բնակին : Ծահը գիշեր մը թատրոն հրաւիրուելով, ետ դառնալուն՝ թատրոնը տեղի ունեցած ներկայացմանց և մանաւանդ պարող օրիորդաց իւր վրայ բրած ապաւորութիւնը իւր Հարէմին կը հաղորդէ : Ասոր վրայ կիներն այն աստիճան նախանձու գգացմամբ կը բորբոքին, որ կը պահանջեն Ծահէն թէ զիրենք ալ միատեղ պէտք է տանի երբ այդ տեսակ ներկայացումներու կը հրաւիրուի : Կերեկի թէ կիներն ևս Եւրոպա անցնելին տեսնելով, իրենք ալ արևելեան մեծ նակեաց սովորութիւնին մէկդի դրած, Եւրոպական ազատամտութեամբ մը կուղէին վարուիլ : Իսկ Ծահն, առանց ասոնց պահանջմանն ականջ կախելու, հետեւեալ օրն ալ թատրոն կ'երթայ, միւս օրն ալ Մօսկուայի կառավարչին՝ ի պատիւ իրեն տուած պարահանդէսին

(1) Սոյն պաշտօնական նամակը չէն դունած, արդէն առջի օրուան թերթի մէջ յիշեալ ստորագրութեան սրխալն ուղղուած էր Բ. Արշակ էֆէնտիի համար : հրաժարեալ Թաղ. խորհրդոյ անդամ. ըսուելով. որով սոյն պաշտօնական նամակին՝ այդ ստորագրութեան ձևէն հանել ուղած աննպաստ հետեւութիւնը լոկ ենթադրութիւն մը եղած կ'ըլլայ :

ներկայ կը գտնուի : Ալ տար վրայ Հարէմին մէջ ծագած դժգոհութեան ու նախանձուն չափն անցնելով, գործը պարզապէս ապստամբութեան մը կերպարանք տուելու կ'սկսի : որով կ'ստիպուի Ծահն ալ, Մօսկուայէն դէպ ի Բէթրապուրկ ճանաչ չ'ելած, երեք կիներն ալ վերստին Պարսկաստան դարձնել, գացած Եւրոպական արքունեացքով Հարէմին երեսէն պատճառելիք ձանձրութենէն ու դժուարութենէն թերևս ազատելու համար :

Ծահին և մանաւանդ իւր մեծ եպարքոս Խորդո Հիւսէյինի փառնին Պարսկաստանէն մեկնած ըլլալէն ի վեր, քաղաքաց, գիւղերու և մեծ ճամբայներու վրայ հասարակաց ապահովութեան պահպանութիւն, և վարչական ու ոստիկանութեան տեսչութեան մէջ ալ երթալով խառնակութիւն ու անկարգութիւն մը տիրելու սկսած է : Դառնելէն կը դրեն թէ, ստորին կարգի ժողովուրդը ինքիքը բոլորովին անառակութեան տուած՝ գինով և ձեռքի վէնքերին ճօճելով անգագար փողոցները կը չըջին, և հասարակաց ապահովութեան տեսչութիւնն անփոյթ կը գտնուի այդ անկարգութեանց առաջին առնելու :

Անապահովութիւնն այն աստիճանի հասեր է որ Արտաքին գործոց պաշտօնեայն շրջաբերական ծանուցմամբ մը պատուիրիւ է որ Էւրոպացի կանայք դէմքերին բաց դուրսը չը չըջին, այլ երեսին Էպիթիմի մը ծածկեն ու այն պէս դուրս ելնեն : Այս տեսակ պատուէր մը հարկաւ եւրոպացոց դժգոհութեանը առիթ տալով, բոլոր ստոր Հիւսայատոններն հաւաքարար բողոքագիր մը կ'ուղղեն Արտաքին գործոց պաշտօնէին իւր այս որոշմանը դէմ, իրենք առանց սովորութիւնին փոխելու՝ Եւրոպացոց դէմ տեղի ունենալիք ու է նախատանաց կամ թշնամանաց զինքը միայն պատասխանատու ճանչնին յայտնելով :

Կ'ըսեն թէ Ծահը մեծ հոգ կը տանէր և մանաւոր փոյթ մը ունէր այս տեսակ անկարգութիւնները զսպելու, սակայն նորա դէպ ի Եւրոպա ուղևորելուն, պէտք չ'էր որ մեծ եպարքոս Միրզա Հիւսէյին խոսն ալ մէկտեղ հեռանար Պարսկաստանէն, ուր օրինաց և իշխանութեանց հարկ եղած յարգանքն այնչափ հաստատ և ամուր գոյութիւն մը չ'ունենալուն, երկարատեւ սովու և հիւանդութեան պատուհասներով տանջուած ժողովուրդի մը ծայրայեղութեանց դիմելու հաւանականութեանց առաջին առնելու համար, իրեն պէս աղքատ և զօրաւոր պաշտօնէի մը իւր տեղը ներկայ գտնուիլը հարկ էր, իւր վեհապետին բացակայութեանը :

Քարլոսեանց կուսակից թերթերն, Տօն Քարլօսի մէկ նամակը կը հրատարակեն, զոր նա իւր Տօնեկարայ զօրավարին ուղղելով կը յայտնէ թէ, Մատրիտի կառավարութեան բռնած անարժան վարմունքին հակառակ Քարլոսեան դերիներուն և վերաւորելոց նկատ

մամբ, ինքը իւր խումբերուն ձեռքը գերի ինկող զինուորներն ու պաշտօնականները իբրեւ թշնամի չը նկատելու Ռուսի կը պատուիրէ իւր զօրավարին որ Մատրիտի կառավարութեան զօրքերէն գերի ինկողներն ազատ թողու, իրենց օրինաւոր թագաւորին (Տօն Քարլօսի) դէմ՝ ալ այնուհետեւ զէնք չը վերցնելու համար անոնցմէ խոստումն առնելով :

Ամագերտամէն (Հօլանտա) Վիէնայի լրագրի մը գրուած թղթակցութիւն մը կ'ըսէ թէ, «Աչինի խնդրոյն նկատմամբ Բ. Դրան կարծեցեալ բողոքագիրը մինչև հիմայ կառավարութեան ձեռքը հասած չէ դեռ, և շատ ալ կասկածելի է այդպիսի բողոքի մը իրօք գոյութիւնը, որովհետեւ Օսմանեան կառավարութեան կողմանէ այս օրինակ ու է ձեռք առնուած միջոց մը՝ բնաւ արդիւնք մը պիտի չ'ունենայ :

Ս. Բէթրապուրկէն ալ կը ծանուցանեն թէ՝ Ռուսիոյ կառավարութիւնը՝ խիվայի խանութիւնն իւր երկրին հետ չը միացնելու որոշմանը վրայ հաստատ կենալով, մինակ Քօֆման զօրապետին հրահանգ տուեր է որ յիշեալ երկրին իշխանութեան զլուխը ռուսասէր խան մը դնէ, և Ռուս պահակագունք մը կենալու յատկացեալ ամրոց մը շինելէն յետոյ, զօրաց միւս մասն առնելով ետ դառնայ :

Խիվայի խանը 25 հոգիէ բաղկացեալ պատգամաւորութիւն մը զրկելով Քօֆման զօրապետին, գերեաց վերադարձի արտօնութիւնն ստանալու համար, զօրագետը հրաման կ'ընէ պատգամաւորաց որ Ռուսաց զօրաբանակի կեդրոնը մնան ժամանակ մը, որն որ կատարեալ բանտարգելութիւն մ'ըսել է :

Վիէնայի լրագրի մը կը գրէ թէ Տանիմարքայի թագաւորն ալ Արուեստահանդէսին այցելութեան պիտի երթայ իւր որդւոյն և սորա իշխանուհի տիկնոջը հետ :

Պէլճիքայի թագաւորն արդէն վիէնա այնքան մեկնեցաւ, Լուր կայ թէ Պէլճիքայի թագուհին ալ սեպտեմբերի մէջ դէպ ի Արուեստահանդէսն այցելութիւն մ'ընելու դիտաւորութիւն ունի :

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԳԱՂՂԻԱ

Բարիկ 9 յունիս

Քօրսէր արմատական լրագրոյն հրատարակութիւնը արգիլուեցաւ :

Յիշեալ լրագրոյն խաբանմանը նշկատմամբ Պ. Կամպէթթայ իւր հարցումը խորհրդարանին որոշմամբ վաղուան օրը պիտի ընէ :

Խխտ միջոցներ ձեռք առնուեցան թէ՛ Գաղղիոյ և թէ՛ օտար լրագրաց դէմ :

Էիոնի քաղաքապետական ընտրութեանց մէջ քուէ ստացող 36 ժողովա-

կաններէն 35ը արմատական և մէկը չափաւոր հանրապետական է :

Բարիք 8 յունիս

Այսօր Պուլոյնի անտառը տեղի ունեցած հարիւր հազար ֆրանք մրցանակաւ ձիարշաւին մէջ երեք ձի ստացան մրցանակը : որոց առաջին երկուքը գաղղիացի և երրորդը անգղիացի է : Այս վերջինը քանի մ'որ առաջ Լանտրայ Տէրպիի ձիարշաւին մէջ ալ մրցանակ առեր էր :

ԱՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԴԱՐԻԱ

Վիեննա 9 յունիս

Պորսան աւելի համատարուն գոցուեցաւ :

Կէս-պաշտօնական թերթերն յորդոր կը կորդան կառավարութեան որ Արևելքի նկատմամբ Աւստրիոյ ունեցած աւանդական քաղաքականութեանը հետեւի : որն որ Տաճկաստանի նկատման և մտաւորական յառաջդիմութիւնը զօրացնելու կը նկրտի :

Արուեստահանդեսը զետեղուելիք նիւթերն ամբողջ աւարտեցան : Երէկ մուտք վճարող այցելուաց թիւը 63,597 էր :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին 7 յունիս

Շահն այսօր վիսպատէն մեկնեցաւ : Վիլհէլմ կայսրը Շահին՝ Սեաւ Արծուոյ պատուանշանը : Մեղքոն խանին ալ կարմիր Արծուոյ պատուանշանը ընծայեց :

Վիսպատէն 8 յունիս

Պարսից Շահն այս երեկոյ հոս հասնելով : արքայական պալատն իջաւ :

Պերլին 9 յունիս

Պիզմարք իշխանին՝ Վիլհէլմ կայսեր հետ Վիեննայի Արուեստահանդէսը չ'երթալուն նկատմամբ ելած զրոյցը կէս-պաշտօնապէս սուտ կը հանեն :

ԱՆԳՂԻԱ

Լոնտրա 9 յունիս

Լոնտրայի մէջ Միուզուէլ-Հիւի Ալէքսանտրա անուն պալատը : որն որ դեռ նոր անցեալ ամսոյ 24 ին բացուած էր : այսօր հրոյ ճարակ եղաւ :

ՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտ 9 յունիս

Երեսփոխանաց Խորհրդարանը 2 ի դէմ 210 քուէով դաշնակցական Հանրապետութիւն հրատարակեց :

Եւտոյ Պ. Բի. ի Մարկալ նոր պաշտօնէութեան մը կազմութիւնն առաջարկեց : սակայն ժողովն նախորդ դահլիճին նպատաւոր քուէ տալով : զայն իւր պաշտօնին մէջ վերահաստատեց :

Քաթալոնիոյ մէջ զինուորական բարեկարգութիւնը վերահաստատուեցաւ : Զօրապետ Վէլարտէ բանակին հրամանատարութիւնն ստանձնեց :

ՆԵՐՔԻՆ

Բարձրապատիւ Մայր Թագուհին փափաք յայտնելով որ Խտիվին Հարէմն

քանի մ'որ իրեն քովը գոյ անցնել : իւր ներքինապետ Ճեյֆաճիր աղան կիրակի օր Էմիրկէնի ապարանքն երթալով : յատուկ նաւակներով փոխադրային Հարէ մը կ'առնէ Տօլմա-Պախէի Պալատը կը բերէ :

— Մեծ Եպարքոսն և մէկ քանի պաշտօնեայք ուրբաթ օր Պէյօզ երթալով կայսերական քէօշկին մէջ այս միջոցիս տեղի ունեցած պատրաստութիւններն աչքէ անցուցին : ուր պիտի կատարուի այս տարի Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեգարծի առթիւը յունիս 13/25 ին ըլլալիք հանդէսներն :

— Քաշկարի Էմիրին դեսպան Ե. զուպ պէյ կիրակի օր Մպարապետի Դուռն երթալով : կայսրորդի Եուսուֆ իզզէտտին էֆէնտի իշխանին և պատերազմական գործոց պաշտօնէին հետ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ :

— Արքունի բժշկական դպրոցին Ղալթա Սէրայի շէնքը փոխադրուիլ : սոյն վարժարանին հարցաքննութեան յետոյ տեղի պիտի ունենայ :

— Պատիւթ կըսէ թէ նոր պատրաստուած տպագրական օրինաց ծրագրին համեմատ : բոլոր պարբերական թերթերն ու տնտեսական այսուհետեւ Տպագրական Տեսչութեան քննութեանը պիտի յանձնուին :

Այս լուրը ստուգութեան կարօտ կերելի մեղ : որովհետեւ պարբերական թերթերու արտօնատէրներէն պահանջուած ծանր պայմաններուն ճշդիւ չը համապատասխանեն :

— Բերայի Միւնիսիքալիթէի խորհրդոյ անդամ ընտրուեցան Միւմէյիզ Ալի էֆէնտի : Միմօն պէյ Մաքսուտ : Հօլաս էֆէնտի : Խորթաթի էֆէնտի Զօկրաֆօս : Արայըճը զատէ Ալի պէյ և Խսմի պէյ :

— Այս շաբթու Պրուսայի հետ մետաքսի գործ ընող Յոյն վաճառական մը՝ 30 հազար ոսկոյ բացով սնանկացաւ : դժբաղդաբար իւր պարտապահանջից մեծ մասն Հայ ըլլալով :

— Լտրնէի գծէն դէպ'ի Թէքիր տաղ երկաթուղոյ ճիւղ մը հաստատուելու համար : հարկ եղած տեղային զըննութիւններ ընելու պաշտօնով զրկուած երկրաչափներն գործերին աւարտելու և պատրաստած յատակագծին հաստատակաց չինութեանց պաշտօնատուներն յանձնելու :

Սոյն յատակագծին համեմատ : երկաթուղին պիտի մեկնի Թէքիրտաղ յունաց դերեզմանատան մօտէն : և Պուրկազէն անցնելով պիտի երթայ Ուզուն-Բէօբըլի մէջ Լտրնէի երկաթուղոյ գծին հետ միանալու :

— Թրամվէյի ընկերութիւնը առայժմ յիսունի չափ մասնաւոր կառքեր (քուրէ) բերել տուած ըլլալով : այս շաբթու վարձու տալով բանեցնելու պիտի սկսի : Յիշեալ կառքերն : որք ընդհանրապէս երկու հօգի կառնեն : և մէկ ձիով լծուած են : մէկ Ժամու համար մէծիտիէ ստակ 7 1/2 զրշ : դիւնով վարձու պիտի տրուին :

— Լտրնէի մէջ գրասիրաց Պուլկար ընկերութեան մը անդամները ձերբակալուեր են :

Կըսուի թէ այդ ընկերութեան անդամներն որոնք ըլլալին գիտնալու համար : իւրաքանչիւր ընկերի վճարած բաժնին արձանագրութեան տուժարն ձեռք անցեր է : և յիշեալ տուժարն կասկածելի երևնալուն : անդամներն ձերբակալել հարկ է եղեր :

— Կիրակի դիշեր տեղի ունեցած փոթորկին միջոցին Շիշլի թրամվէյի ընկերութեան մեծ կայարանին դիմացը գտնուող պանդոկին վրայ կայծակ զարնելով : ծխնելոյզէն խոհանոցը կ'իջնէ : և երկու անգամ դառնալէն յետոյ : հնոցին (սճագ) վրայէն անցնելով : կերակուր եփելու զբաղեալ խոհարարին մօրու քին մէկ կողմը բոլորովին կը գերծէ : յետոյ կայծակը մտած տեղէն դուրս կենէ դարձեալ : Ասի խոհարարին պատմածն է :

Պանդոկը գտնուող ուրիշ մէկն ալ կըսէ թէ բակին վրայ բացուող դռնէն դուրս ելեր է կայծակը : և թէ խոհանոցէն դուրս ելած միջոցին ճաշու զանգակն հնչեցուցեր ու այնպէս մեկնեց է :

Ի Լ Ա Ն

Դեռնան տէվլէթի թէպատքնտան Բանաթթիտի նամ քիմէսէնին թէպատք տէվլէթը Ալիէտէն սատաթթու Օսման Բէմզի էֆէնտի վէ մախտու մի Հիւսէին Լուծֆի պէյ զիմմէթլէրինտէ օլան ալաճաղընը տախի թիճաթէթ մահքէմէսինտէ վերիմիջ օլան իւլամին իճրասը իչուն մէտիւնը միւշարիլէ յհիւմանըն մուլթասարըֆ օլտուղլէրի Պէշիթաշտէ Օրթա պաղչէտէ : 11 նօմէրօլու քահվէ խանէ իլէ Կ Եօմէրօլու խանին վէ պօսթան վէ ախօր վէ սաիրէին պունտէն ազտէմ մէզատէ չըքարըլմը վէ շիմտիլէ տէհին իքի իւքօն պին զրուշ մէթալիք ազճէ վէրիլմէքտէ պուլունմըջ օլուպ սօն միւշայիտէսինտէ շէրհի Բէպիւլ ախըրըն օն թօքուզունճը վէ հաղիրանըն բուսինին իքինճի ճուճա իրթէսի կիւնիւ սաաթ իւչտէն տէօրտէ քատար մահալը մէղլիւտէ վէ տէօրտէն եէտիէ գատար Պէշիլիթաշ ճատաթսինտէ մէմուրը մախտու ճահաղարընտա մահալը մէղլիւլէրտէ իճրա իտիլէճէք օլտրղինտէն թալէպ օլանլէրին եէվմը մէղլիւլտէ մահալը մէղպուրլէրտէ պուլունմալէրի վէ զիյատէ մախտաթ ալմաղ միւրատ իտէնլէրին տախի միւնաթսի Շէրիֆ աղայէ վէ եախօտ Խարիճիլէ Բիթապէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր :

Գ Բէպիւլ ախըր 11 Կ Ե

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Լիվրուր 7 յունիս

Բամպակ Միտլ Օրլէան : 9 1/8-

ԼաՏօլէրա : 6 1/8

Այսօրեայ վաճառք հակ . . . 8000
Ընթացք հրապարակին դանդաղ
Հանրա 7 յունիս

Ավիոն . . . 21 23
Մոսկով . . . 33 34
Հոլանտայի շաքար . . . 32
Մետաքս . . . 25 1/2
Ճեհրի . . . 7 10
Դրամագեղը . . . 0/0 4 1/2

Նիու-եօրք 7 յունիս
Բեթրօլ կաղ . . . 19 1/2

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Ընթացք ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Հանրա 9 յունիս

Անգղ. Արժ. . . 92 1/2

Օսմ. . . 53-53 1/8

Գոց. . . 53 1/4-3/8

Փոխ. 1869ի . . . 61 1/4-3/8

Գո. 1871ի . . . 68 68-1/2

Պանք Օթօման . . . 15 5/8-7/8

Բարիս 9 յունիս

Գաղղ. Արժ. 3 0/0 . . . 56 . 95

Իտալ. . . 5 0/0 . . . 63 . 65

Օսմ. . . 54 . 65

Փոխ. 1869ի . . . 318 . 75

Գաղղ. . . 94 . 25

Հալաթիա 29 յունիս

Ընդհ. Պարտ. Արժ. բաց . . . 60 . 33

Գոց. . . 60 . 28

Բարձր գին . . . 60 . 34

Գոց . . . 60 . 26

Սօսիէթէ Ժէնէրալ Լ. Ս. 12 . 30

Գանձատուն 1872ի . . . 90 . 1/2

Սօսիէթէ Օթօման . . . 6 . 12

Պանք տը Բօնսթ. . . 7 . 36

Բրէտի Օսթ-Թիւրք . . . 6 . 30

Բրէտի Ժէնէրալ Լ. Ս. . . 16 .

Պանք վէրիսի

Թրամվէյ ֆոդաս . . . 16 - 40

Բուսէլի Արժ. . . 164

Ներսի . . . 73

Փոխառ. 69ի . . . 321

65ի . . . 376

63 . . . 366

Բէթոր . . . 2

Դրամագեղը . . . 0/0 12-13

Ընթացք ԴՐԱՄՈՑ

Օսմ. ոսկի 100 դրէ Է հաշուով

Անգղ. ոսկի . . . 222 . ֆու

Պանք . . . 110 . 25

Գաղղ. . . 87 . 23

Բոլր . . . 89 . 15

Քրքից . . . 51 . 25

Ճերմակ մէհիտ տարբ. 104 . 28

Հիւղնոց . . . 103 . 36

Միթալիք . . . 103 . 36

Փղինձ . . . 120 . 10

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

ՅՐԱՆՍԻՐԷՆ ԼԵՉՈՒԻ

ՅՕՐԻՆ ԵԱԼ

Ի ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿՈՓՈՍԷ ՆԱԲ-ՊԷՑ

ԴԻՆ 1 ՅՐԱՆԲ 25 ՍԱՆԴԻՄ

Կը ծախուի Ի Դրատան փարիզու

Ի Յակոբեան խան Թիւ 13

տան Պաղտատար Աղայի Սրապեան Ի

Մէրճան-Չարը Թիւ 27

Եւ ամէն գրավաճառաց քով

ՄԻԻՑԹԱՀ-ԻԻԼ-ԻԻԼ ԻԻՄ

ԲԱՆԱԼԻ ՈՒՍՄԱՆՑ

ԵԱՆԻ

Բիթապէթը Ոսմանիէի աղ վաղը Թատ

էօյրէնէք Իւչիւն Բէք գօլայ պեր

ՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՎԱՅԻՏԸ ԹԻՒՐԴԻՅԷԼ

Յակոբ Թ. Փաշայեանի հեղինակած

այս աշխատասիրութիւնը, որ 1869 ին

թիւնը քննարկուած էր իւր ընծայ

ուեցաւ ընտիր թղթով և մաքուր տը

պահուած եամբ, առաջին անգամ սուղ

գնոյ վրայ վաճառուելով, յուսացուած

քաջալերութիւնը չգտաւ, ուստի ասկից

առաջ և հիմա գինը արժէքէն աւելին

իջեցնելով, կը հրատարակեմք 8 դշ. Ի

որպէս զի սղութիւնը արգելք չըլլայ

տղայոց անմատչելի երեւնալու, և յու

սամք որ այս գինով վաճառուելով Ա.

տպագրութիւնը քիչ ժամանակէն սպա

ռի, և եթէ ասկից խրախուսուիմք,

ուրիշ զտական գրոց գիներն ալ Ի

ջեցնելու կը խոստանամք:

Յ. ԳԱՎԱՅԻՍԷԱՆ

Կը ծախուի միայն Գալաֆեան եղ

բարց քով Ի Չաղմագ ճըլար փողոց Թիւ

16: Ետ գնողներու համար զեղչ կըլլայ:

Հալաթատ Խալէիւր Խանընտա Ն.

3 իւլիսիւրագամ մաղաղատան նաքլէն

խանը մէլքեր քիւչիւք քարուսուստուն

Բէշարմալը խանընա կիւրիւնէք Եօլ

տա քէօշէ պաշնտա նուսէրօ 10 իւլ

Վիւրագամ քաղիստա վէ Ալաճա

համալը ճատտէսինտէ Բիւչիւք երկրորդ

խանընտա Ն. 17 իւլ միւրագամ օ

տատա, Մուրատեան հաճի Մկրտիչ Ի

մաղաթընտան օլուպ ալեա իւզիւմտէն

Ֆէվդէ Էլ տտէ տըրքաթլա չըքարըլ

մըշ օլան էմալի նատիյտէ մատիքա

րաքըր էհվէն սուրէթլէ նաթըլմաք

տա վէ հիյնի իւթիմալտէ իստան

թէտպիր ալ րէֆուք վէ միյտէյէ քուվ

վէթ վիւրմէկտէ օլուպ չէնտ մահալէ

պէրու վաքը օլան թէհրիւպէրտէն

անլաշըլմըշ տըր:

ԴԱՎԱՅԻՍԷԱՆ

ԱՄԷՐԻԳԱ ԷՃՉԱԽԱՆԷԻ ՎԷ ՏԷՐՕ

ԶԻԹՍՈՒ

ՍԹԱՆՊՈԼ ԵՒՆԻ ՃԱՄԻ ՏԷՐՈՒՆԷՆՏԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ 16

Կերէք մէլքեր մաղաղատան այրը

ճա պիրտէ եհնի Էճախանէ քիւչատ

վէ Թախսիի իւլ Թաղէլիլի վէ էհվէն

իյնի ճիւղէթլէ միւշթերիւքիւնի խօշնաւ

իւնէճէք պիւրէթտէ հէր նէվի Էճալար

սաթըլմագտա իսէ Կերէք քէրէքէն

թէ, վէ Կերէք եհնի օլարագ, հէմ

պահաճա էհվէն, վէ հէմ տալա հիյլէ

իիզ օլմագ շարթը իւլ, աթիտէք Էճ

զալար ֆիւրուսթ օլուսմագտա տըր:

Չէլիք շուրուպարը Էնվայի թիւր

իւսի, քէզալէք չէլիքի շարապար

պարք Էաղարը, Էքիւրլէր, մատէն

սուլարը, Գընագընա շարապարը քէաֆ

ֆէսի չէլիքի օլմագ գալիլիլէ, վիտէյ

ալեա չիգօլաթալար, հէր նէվի Պօրտօ

շարապարը, մատէն սուլարը, վէ հիւ

պիր հիյլէսի օլմայան պիրիւնի պարք

Էաղարը, քէզալիք օղուլու Էճալար

գաաղգ պաղարը, գօրսէ, քէչի մէմէ

իի, թէնգըլէլէր, աթիւլիւ տիւրի

պաղար, վէ հէր տիւրիւ գարը վէ Էր

քէք խաթաթալարը իւլի հէր նէվի Է

լաթլար, աթիւրգան կէվրէյի հէր ճիւս

տէս գըլէ իւլ վէ գուլթու իւլ պուլուն

տուղու վէ սայըր տիւքընալարտան

Էհվէն ֆիյաթ իւլ սաթըլմագտա իւլ օ

լունուր:

Քէզալիք Էօքսիւրիւկ իւլի եհնի իհ

տա օլունմուշ օլան շուրուպարտան

մատա Բէք չօգ քրօվալար իւլ ֆայտա

լը օլտուղու թաստիգ օլունմուշ, կերէք

Ասիթանէտէ պուլունան Էճաղարը, վէ

տաղարտա պուլունան Էճաղարը վէ

հէլիլէրէ շայթթ Էհվէն ֆիյաթլէ սա

թըլմագտա տըր:

Պու տէրա Միւրախտան եհնի իճատ

օլունմուշ սօլֆաթ օսուլ քըլմա հապը

գուլթու 12 դշ. սաթըլլը:

Սաչ վէ սագալ քօյապը Ամէրիգա

նէն վէ Թրանսանըն պիրիւնի ճիւղէլիւ

տէն Բիրէ վէ Թահթա քէհլէսի իւլիւթօղ

հալիսի պուլունուր. վէ Էլիքսիւր տէ

օգգա թապիր օլունան եհնի իհթաղ

օլմա իւլի միտէյէ վէ վուճուտէ դայթթ

գուլթլէթ վէրիճի մէլքըր մաղաղատա

սաթըլմագտա տըր:

Մէլքըր քէաֆիլի ֆիւրուսթ օ

լունան Էճաղարը վէ ալաթլար, քէրէք

Էօնտրանըն Էն մէլհուր ֆայրիդալա

լընտա, վէ Կերէք Պէրլինտէ, Միւրա

տա վիլէնտա, ֆայրիստէ վէ իթալ

եատա պուլունան մէլհուր ֆայրիդա

տան կէլիւրիւմէքտէ տիր:

ՊԱՅՄԱՆԳ ԲԱՅԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՕՐԱԳՐՈՑ

Օրագիր ձեռքէ կը ծախուի ամէն օր

գին 10 բարայ, այս ամէնաթիւթը գինը

ընթերցանութիւնը աղբիւն մէջ ծախուի

նպատակաւ որոշուած է, որպէս զի ամէն

կարգի աղբիւնը գիւրամատչելի ըլլայ

ուստի Օրագրի բաժանորդ գրուիլ ուզող

աղբիւնը ոչ թէ Լրագիր մը գնելու, այլ ըն

թերցանութեան տարածման մասին Օրագ

րոյ արտանմանք ծանր բեռն թէթեցնելու

նպատակաւ կը գրուին. հետեւաբար Օրագ

րոյ բաժանորդագրութեան գինը երեք կար

գի բաժնուած է թէ Պօրայ և թէ Գաւա

ռաց համար բաթայի և բաթ լըթալի ծախ

քի մէր վրայ:

Տարեկան Այ կարդ 1 ոսկի

Գ. . . 2

Իւրաքանչիւր բաժանորդ Իւր խղճմը

տանըն և կարողութեանը հետեւելով պէտք

է ընտրէ այս երեք կարգէն վին: Եւսամ

սեայ և վեցամսեայ վճարմունքները առանց

աւելագրութեան կընդունուին: Երկրորդ և

երրորդ կարգի բաժանորդը քայքայեալ տարին

2 և 3 լիւրայ վճարողը կընան մէկ մէկ օրի

նակ ալ իրենց ուղած աղքատ վարժարա

նին նուիրել:

Դանուցման տողը առաջին անգամ 3

դրէ երկրորդ անգամ 2 դրէ և երրորդ ան

գամ 1 դրէ է:

Նամակը պէտք է ուղղուի Օրագրոյ

տպարանը ուղղեալ Օրագրոյ խմբագրին

անուան:

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՍԷՆ ԻՅՈՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ ԻՅՈՃԱՍԱՐԵԱՆ

ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ ԻԱՆ

ՎԵՐԻՑԱՐԻ ԹԻԻ-7